

dr Marjan Urekar

PAPIRNA KRILA POBEDE

Stanovnike sanjivog obalskog mesta od rata je odvajalo samo more. To ih se nije ni ticalo, ratovali su tamo neki drugi, dovoljno daleko, bez opasnosti po njih. Ipak, ako bi uključili radio, strog ali zabrinut glas ih je upozoravao da moraju ostati obazrivi, pribrani i spremni na sve. Nikad se ne zna kada će, bez razloga, neko napasti i njih. Pojaviće se osvajači, rušioči, pljačkaši. Ili barem špijuni.

Zato normalan čovek treba da vodi računa o tome. Ne sme da zaboravi na patriotsku dužnost, ali ne treba ni da zapostavi porodicu – ne treba da ih plaši događajima za koje su šanse izuzetno male, skoro nepostojeće.

„Odvedite decu na piknik u park. Idite sa dragom osobom u bioskop ili u šetnju, normalan život se mora nastaviti. Ali, pazite! Uvek jednim okom ostanite na oprezu, neprijatelj sa druge strane mora nikada ne spava!“

Mali sportski avion trpeo je udare vetra nad morem. Odlazeće leto najavljuje kraj sezone lagodnog letenja, pre nego kiše i oluje nastupe u punoj snazi. Krila su se zanosila levo-desno, dok se klipni motor mučio i povremeno gušio. Pilot je leteo na slepo, poznavao je ovu rutu jako dobro, ali ovo vreme je bilo novo. Nikada nije samostalno leteo po ovako lošem vremenu, čak ni na obuci. Uključio je male brisače koji su oterali krupne kapljice sa vetrobranskog stakla. I to u poslednjem trenutku, jer je ogromna tamna prilika je prošla sa njegove desne strane. Trgnuo je palicu ulevo i pomerio flapsove. Udaljio se, a onda ispravio letelicu. Pokušavao je da vidi šta ga je to skoro udarilo. Neki drugi avion? Morska utvara? Vanzemaljci? Ne, nisu.

Bio je to zmaj, veliki dečiji zmaj.

Posle početnog šoka, odlučio je da ga prati. Poravnao se sa njim, prilagodio brzinu. Zmaj je skoro mirno leteo pravo napred, kao da je teran nekim volšebnim pogonom, a ne vazдушnim strujama. Povremeno bi se zatresao, ali bi nastavio dalje, bez gubljenja snage i brzine. Neverovatno, zaista neverovatno. Zmaj, nekoliko puta veći od aviona, sazdan od poluprovodnog materijala razapetog preko drvenog kostura. Ukrašen šarenim bojama i motivima prijemčivim deci, ipak je više ulivao strahopoštovanje boreći se sa

vazдушnim strujama, nego što se činio običnom igračkom.

„Odakle je došao, ko pušta ovakve zmajeve, u ovo doba? Koja deca, uopšte?“, mislio je.

Nije bitno, ali ovo mora prijaviti. Uzeo je mikrofona, okačio ga oko vrata, podesio radio-stanicu da se javi bazi.

„Video si ŠTA?!“

„Video sam zmaja! Leti velikom brzinom prema obali! Ogroman, veći od mog aviona. Možda je neprijateljski, uzbunite PVO!“

Dežurni u bazi su prestali da se smeju. Šta ako je stvarno neprijatelj na rubu naših obala? Odmah su alarmirali dežurnu službu uzbunjivanja. Njima zmaj nije delovao kao šala, već kao moguća provokacija, napad, upozorenje, sredstvo terora nad civilima. Morali su odmah odgovoriti, ali samo jedan lovac je bio nad tim delom obale, svi drugi su patrolirali nad opasnijim i ugroženijim kopnenim granicama.

Pilot-lovac je dodao gas da bi stigao nepoznati objekat. Ubrzao je kada je spazio predmet kako nezainteresovano jezdi na istu stranu bez manevrisanja. Leteo je desno i iznad njega, čekajući da uđe u domet i da se obruši. Predmet se sve više povećavao u dnu njegovog nišana, postajući sve nestvarniji. Ogromna utvara je žurila.

„Moramo je zaustaviti, ko zna šta stoji iza ovoga?!“, mislio je sve nervozniji pilot, dok se veličina zmaja povećavala.

Naglo je gurnuo palicu i obrušio sa ka letećem uljezu. Pritisnuo je veliko crveno dugme i osam lakih ali brzopucajućih mitraljeza je pustilo rafal olovnih zrna, pomešanih za zapaljivim i trasirajućim mecima.

Ceo rafal je potpuno promašio zmaja. Deflekcija zrna je otišla daleko ispod, ostavljajući ga neokrnuto.

Da je neko gledao, pomislio bi da se pilot uplašio i povukao obarač prerano. Zato je pilot napravio pun zao-kret, ponovo došao u isti položaj, sada odlučan da sačeka poslednji trenutak pre nego što pritisne crveno dugme. Ali to nije bilo lako, trebalo se približiti letećem objektu toliko blizu kako bi se mogao preseći na dva dela zgodno plasiranim rafalom u poslednjem momentu.

Postepeno je smanjivao udaljenost, a zmaj je ponovo postajao sve veći u nišanu.

„Ko pravi ovakve stvari? S kojom namerom?“

Srce mu je sve brže kucalo jer nešto nije bilo normalno u izgledu ovog zmaja. Poluprovidna krila, od gore tamno siva, od dole svetlo plava, sa žutim, crvenim i narandžastim detaljima.

„Ko tako ukrašava svoje ratne letelice?“

I pored svog šarenila, prilika je delovala zloslutno. Olovni oblaci su se nazirali kroz krila, čineći celu figuru tamnom i pretećom.

Tamna krila su ispunila vetrobran. Otkočio je sigurnosnu bravicu i ponovo stavio prst na okidač. Samo još nekoliko metara, da bi bio siguran u pogodak. Ako on promaši, niko drugi neće stići na vreme, pre nego što ovo, šta god da je, stigne do obala njegove domovine. A onda... Ko zna šta se može dogoditi! Nije imao vremena da razmišlja, pogledao je kroz nišansko staklo da bi bio siguran da će ga rafal preseći po sredini.

I tada je video ogromno oko koje gleda pravo u njega. To oko ga je gledalo direktno, prekorno i upozoravajuće. Prst se ukočio na okidaču. Smanjio je brzinu da ne prebaci zmaja, pokušavajući da ga prati. Nekoliko udaraca bočnog vetra je zaljuljalo avion, ali ne i zmaja. A oko ga je pratilo i gledalo. Grlo mu se osušilo, bilo lupalo u vratu, a znoj curio niz čelo u oči.

„Sada, sada, sada!“, vrištao je mozak željan sigurnih pogodaka.

Ali prst nad okidačem je oklevao. Nije mogao da skrene pogled, leteo je pravo u telo zmaja. I kao da više nije bio u kokpitu, već je lebdeo u vazduhu, bez mitraljeza, samo sa mikrofonom u koji je isprekidano govorio:

„Ovo je... tako... nestvarno...“

Oko je bilo tako lepo, i moćno, i strašno, i preteće, i hipnotišuće.

Povukao je palicu i preleteo iznad zmaja. Nije bio siguran da li je pritisnuo obarač pa su zatajili mitraljezi, ili je on zatajio, ali je znao šta će reći tamo dole, kada sleti. Znao je da nikome neće moći opisati to oko i taj pogled. Sigurno je neprijateljska zavera!

Zmaj je nastavio svojim putem, ka obali.

Radio je prekinuo redovni program patriotske muzike i izdao hitno upozorenje za sve stanovnike priobalnog dela zemlje:

„Nešto veliko i neindetifikovano se približava sa mora, svi se odmah sklonite, prepustite stvar nadležnima!“

Javni razglas je uključio sirenu čije zavijanje je upozoravalo na neposrednu opasnost. Majke su panično skupljale decu i trčale prema najbližem skloništu, automobili su jurili i sklanjali se sa puta vojski koja je dolazila u zelenim kamionima. Oni koji su se sklonili u kuće, spuštali su zastore i stavljali duške preko prozora. Po neka čupava dečija glava bi provirila kroz uske proreze, ali bi ih nervozne ruke naglo povukle nazad. Ulice su se brzo ispraznile. Vojska je stajala u pripremljenim zaklonima od vreća sa peskom. Samo odbačeni bicikl i ostavljena kolica su ih delili od obale i nepoznatog.

Nekoliko najhrabrijih stanovnika i najznatiželjnije dece koju niko nije čuvao, stajalo je na izbačenoj steni iznad peščane obale posute minama. Prsti su pokazivali ka objektu koji se pojavio tačno ispred njih. Postajao je sve veći i zloslutniji. Činilo se da će uskoro prekriti i ceo horizont. Vojnici su se spustili niže iza zaklona. Čekao se pravi trenutak. A zmaj je dolazio i dolazio, nadvijajući se nad njima, kao sudbina.

A onda je samo preleto preko pogleda i nastavio dalje. Uzvici pozdravljanja i odobravanja su se razlegli ulicama, uz poneki negodujući. Jednima je bilo drago da je opasnost prošla jer su joj pokazali zube, drugima je bilo krivo što su uzalud dizali paniku, a ništa se nije desilo. Nije bilo klanice i eksplozija.

Pratili su odlazećeg zmaja. Palile su se cigarete i komentarisalo da je sve ovo samo obična glupost ili vežba, isplanirana od strane onih iz unutrašnjosti.

Neko je čuo da se baš ovako nešto već negde desilo. Nije znao tačno gde i kada, ali se desilo, sigurno. I bila je vežba. Sigurno. Kao ovo sada.

A onda je zmaj, skoro na izmaku sa vidika, krenuo u široki, lagani zaokret.

Povici, neverica, vriskovi. Zmaj se vraćao i neumitno spuštao sve niže. Oči zmaja su ih gledale, svima se činilo da ide baš tačno na njih. Neki vojnici su bežali, neki bacali puške i dizali ruke u znak predaje. Civili su panično trčali i sudarali se međusobno. Pokušavali su da otvore dobro zamandaljena vrata okolnih kuća, lupali i derali se da ih puste unutra, tako im svega. Neki su ležali u blatu i plakali, preklinjali za milost, dok su se grčili u sopstvenim fekalijama.

Zmaj je dolazio sve bliže i sve sporije, spuštajući se nad glavama preostalih svedoka. Savršeno lagano i precizno se prizemljio ispod velikog drveta, naspram birtije daskama pregrađenih prozora.

I ostao je tiho tu da miruje, ispod drveta.

Neke puške su repetirane. Drhtave cevi su uperene ka uljezu. Šta je ovo? Da li je ovo leteća bomba koju je neprijatelj poslao? Nosač opasnog hemijskog ili biološkog agensa? Izvor zaraze? Da li su mu krila prekrivena zapaljivim prahom? Možda pušta neku toksičnu kiselinu ili smrtonosne viruse?

U tom trenutku je iz jedne trošne kuće, kroz odškrinut prozor, izletelo bosonogo dete i potrčalo, praćeno krikom majke čija ruka se ukaza na vratima u pokušaju da ga zaustavi.

Dete je dotrčalo do zmaja, spustilo se na kolena i pažljivo ga dodirnulo malim, prljavim dlanovima. Dete je uzbuđeno disalo duboko, celo telo mu se pomeralo u tom ritmu, dok je kao hipnotisano gledalo u šarenog posetioca iz daleka. A onda je počelo lagano da ga mazi, kao umiljatog psa koji je zalutao u tuđe dvorište.

„Još je toplo!“, osmehnulo se dete i mahnulo ka očima koje su uplašeno gledale kroz procepe između dasaka, „Kao da je živo!“